

Begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1875.

[19. 1]

KONINKLIJKE BOODSCHAP, *ingekomen in de zitting van den 24sten September 1874.*

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1875.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wets-ontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, *Mijne Heeren!* bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 24sten September 1874.

WILLEM.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[19. 2.]

ONTWERP VAN WET tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1875.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de begrooting der uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1875 bij de wet behoort te worden vastgesteld, en dat tevens de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van die uitgaven;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze.

Art. 1.

De begrooting der uitgaven wegens den arbeid der gevangenen en van jeugdige overtredders, bedoeld in art. 66 van het Wetboek van Strafrecht, over 1875, wordt vastgesteld op de som van twee honderd drie en zestig duizend zes honderd vijf en vijftig gulden (f 263 655,00):

Artikel 1. Tractementen, toelagen en belooningen der beambten en bedienden, hetzij tijdelijk of voor vast aangesteld f 33 430,00

Artikel 2. Tijdelijke waarneming van betrekkingen wegens ziekte of andere tijdelijke ongeschiktheid of afwezigheid van beambten of bedienden 300,00

Artikel 3. Gratificaties voor bijzondere pligtsbetrachting en tot verdere aanmoediging van beambten, mitsgaders belooningen aan directeuren en cipiers der huizen van verzekering en van arrest of aan bewaarders in de gevangnissen voor hunne bemoeijng met den arbeid der gevangenen, naar gelang van hunnen daarbij betoonden ijver, mede bij wijze van gratificatie te verleen 300,00

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten van beambten en bedienden, alsmede vergoedingen van kosten hunner verplaatsing 825,00

Artikel 5. Grondstoffen, bereidingsmiddelen, fabricatie- en confectiekosten, werktuigen, gereedschappen, benodigdheden voor tuinen en landbouw, vracht-, bureau- en advertentiekosten, mitsgaders druk- en bindwerk 193 800,00

Artikel 6. Arbeidsloonen aan gevangenen en jeugdige overtredders 30 000,00

Artikel 7. Onvoorziene uitgaven 5 000,00

Totaal f 263 655,00

Art. 2.

Tot dekking der uitgaven, in het vorig artikel vermeld, worden aangewezen de volgende middelen:

Artikel 1. De inkomsten over het jaar 1875 wegens uit de magazijnen van den arbeid der gevangenen te doone leverantien en confectiewerk der gevangenen.

Artikel 2. De inkomsten over hetzelfde jaar wegens verkoop van onbruikbare werktuigen, gereedschappen en andere fabriek-voorwerpen, den arbeid der gevangenen betreffende.

Artikel 3. De sommen, die in het jaar 1875 mogten worden gestort ter zake van inkomsten als in de artt. 1 en 2 vermeld, over 1873 en vroeger.

Art. 3.

Wanneer de som, bij de begrooting der uitgaven voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 4, 5 en 6 van het **1ste artikel** dezer wet, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming der voorschriften van het 2de lid van art. 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post voor *onvoorziene uitgaven*, in die begrooting vermeld.

Art. 4.

De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van de genoemde begrooting, worden op den post voor *onvoorziene uitgaven* aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening, bedoeld bij **artikel 5** dezer wet, omschreven en verantwoord in zoo vele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Art. 5.

Het batig saldo der rekening van de ontvangsten en uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1875 wordt verantwoord onder de Rijksontvangsten van dat jaar, terwijl in eenig nadeelig slot nader, bij de wet, wordt voorzien.

De afgesloten rekening wordt aan de beide Kamers der Staten-Generaal medegedeeld.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

[19. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Het in raming gebragte totaal voor tractementen, toelagen en belooningen der beambten en bedienden is voor 1875 met f 200 verhoogd. Die verhooging is toegepast voor de helft op het tractement van den adjunct-kommandant, tevens boekhouder, voor de andere helft op dat van den commissie, beiden bij de gevangenis voor veroordeelde vrouwen te 's Hertogenbosch. Die gevangenis is gevestigd in hetzelfde gebouw als het huis van verzekering. Het werd echter bij de overbrenging der strafgevangenis van Woerden raadzaam geacht de administratie van beide gestichten (behalve wat den kommandant-directeur betreft) geheel af te scheiden. De ondervinding heeft nu geleerd, dat deze afscheiding onnoodig is, en nu de adjunct-directeur en de schrijver van het huis van verzekering in andere betrekkingen werden overgeplaatst, heeft men gemeend hunne betrekkingen onvervuld te kunnen laten en de daaraan verbondene werkzaamheden aan den adjunct-kommandant en de commissie der strafgevangenis te kunnen opdragen, tegen de bovengenoemde verhooging van bezoldiging.

Tegenover deze verhoogde uitgaaf staat eene vermindering van het onderdeel g van het artikel *Tractementen*, in de zesde afdeling van het IVde hoofdstuk der *Staatsbegrooting* voor 1875, ten bedrage van f 1500. (1)

(1) Tractement van den adjunct-directeur f 1200, van den schrijver f 300.

Begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1875.

De overige artikelen hebben geene verandering ondergaan. Voor den post *grondstoffen enz.* (art. 5) heeft men, niet-tegenstaande stijging der prijzen, gemeend hetzelfde cijfer te mogen behouden dat op de begrotingen der laatste jaren voorkwam.

Uit den hieronder volgenden staat der bevolking blijkt toch dat zij meer afgenomen dan toegenomen is, zoodat ook voor 1875 op een althans niet belangrijk grooter getal gerekend behoeft te worden dan in 1874 aangetroffen werd.

De raming voor 1873, in welk jaar bijna 200 gevangenen meer dan in 1874 aanwezig geweest zijn, was voldoende; dezelfde raming voor 1875 zal dus zeer waarschijnlijk in de behoeften voorzien.

Overzicht van de bevolking der gevangenen op 1 Julij 1870—1874.

	1870.	1871.	1872.	1873	1874.
<i>Kategorien van gevangenen.</i>					
Strafgevangenen	1 681	1 587	1 638	1 632	1 557
Huizen van verbetering en opvoeding	171	152	159	176	140
Burgerlijke en militaire huizen van verzekering	1 054	1 002	937	1 151	1 051
Huizen van arrest	414	432	521	464	479
Totaal	3 320	3 173	3 255	3 423	3 227

	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.
<i>Kategorien van gevangenen.</i>					
Crimineel veroordeelden	1 009	1 013	963	965	914
Correctioneel veroordeelden	1 832	1 671	1 809	1 994	1 822
Ongevonnisden	308	337	324	288	313
Niet-veroordeelde meisjes en jongens, ingevolge art. 86 van het strafwetboek te Montfoort en te Alkmaar geplaatst.	171	152	159	176	178
Totaal	3 320	3 173	3 255	3 423	3 227

Blijkens deze tabel was het cijfer der bevolking op 1 Julij 1874 lager dan in de voorgaande jaren, met uitzondering van 1871.

De Minister van Justitie,

VAN LYNDEN VAN SANDENBURG.

[19. 4.] BIJLAGE

OVERZICHT van de bevolking der gevangenen op den 1sten Julij 1874.

A A R D DER GEVANGENISSEN.	S O O R T DER GEVANGENEN.	Sterkte der bevolking.
6 strafgevangenen	Crimineel veroordeelden	874
	Correctioneel veroordeelden	424
	Jeugdige vrouwelijke veroordeelden	(1) 65
	Jeugdige mannelijke veroordeelden	188
14 huizen van verzekering	Crimineel veroordeelden	25
	Correctioneel veroordeelden	842
	Ongevonnisden	184
23 huizen van arrest	Crimineel veroordeelden	4
	Correctioneel veroordeelden	346
	Ongevonnisden	129
Huizen voor krankzinnige lijdens	Krankzinnige gevangenen	7
Huis van verbetering en opvoeding te Alkmaar	Niet veroordeelde jongens	139
	Te zamen	3227

VERDEELING.

Crimineel veroordeelden	903
Correctioneel veroordeelden	1612
Jeugdige vrouwelijke veroordeelden	65
Jeugdige mannelijke veroordeelden	188
Ongevonnisden	313
Krankzinnige gevangenen	7
Huis van verbetering en opvoeding te Alkmaar	139

3227

(1) Met inbegrip van 38 meisjes, die, ofschoon niet veroordeeld, ingevolge art. 66 van het Strafwetboek te Montfoort zijn geplaatst.